BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. szeptember 8.)

a Třinecké železárny, a.s. cseh acélgyártó vállalat javára nyújtott C 45/04 (ex NN 62/04) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2006) 5245. számú dokumentummal történt)

(Csak a cseh nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/319/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel a 2003. évi csatlakozási okmánynak a cseh acélipar szerkezetátalakításáról szóló 2. jegyzőkönyvére,

miután felszólították az érdekelteket, hogy az említett rendelkezéseknek [1] megfelelően nyújtsák be észrevételeiket,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2003. november 12-én a Bizottságot tájékoztatták arról, hogy a cseh kormány elfogadta a cseh acélipar szerkezetátalakításának befejezéséről és a Třinecké železárny, a.s. (a továbbiakban: TŽ) helyzetének megoldásáról szóló határozatot. A határozat jelezte, hogy a kormány 1,9 milliárd CZK (körülbelül 67 millió EUR) összegű [2] állami támogatást kíván nyújtani a TŽ számára.

(2) Az említett határozatában a cseh kormány a következő műveletekhez járult hozzá:

— A cseh kormány a Česká konsolidační agentura (cseh konszolidációs ügynökség, a továbbiakban: ČKA) közvetítésével a TŽ-től megszerzi a TŽ által az ISPAT Nová Huť (INH) vállalatban birtokolt 10,54 %-nyi részesedését. A részvények árát az Ipari és Kereskedelmi Minisztériummal való megállapodást követően a Pénzügyminisztérium határozza meg.

— A ČKA 10 000 darab 1 milliárd CZK névleges értékű, a TŽ által kibocsátott és jelenleg a ČKA birtokában lévő kötvényt átruház az eredeti kibocsátójukra, a TŽ vállalatra 100 millió CZK (3,5 millió EUR) piaci áron, azaz névleges értéküknek csupán 10 %-áért.

(3) A határozatban az is szerepel, hogy a két művelet csak akkor léphet hatályba, ha a cseh gazdasági versenyhivatal (ÚOHS) az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően pozitív döntést hoz.

(4) A 2003. november 26-án kelt levelében a Bizottság tájékoztatást kért a fent említett műveletekkel kapcsolatban.

(5) 2003. december 10-én és 2004. január 7-én találkozóra került sor a cseh miniszterelnök, a cseh ipari és kereskedelmi miniszter és a versenypolitikai biztos között. Megállapodás született arról, hogy a határozat utolsó kijelentését tiszteletben tartják (lásd 3. pont).

(6) 2004. február 20-án a Bizottsághoz megérkezett valamennyi olyan projekt leírása, amelyek keretében a cseh kormány állami támogatást kíván nyújtani a TŽ számára. 2004. március 17-én Brüsszelben a Bizottság részlegei, valamint a cseh hatóságok és az érintett vállalkozások képviselői szakmai konzultációkat folytattak.

(7) 2004. március 29-én és április 29-én a Bizottság elküldte észrevételeit a cseh hatóságoknak, amelyek révén jelezte, hogy a rendelkezésére bocsátott információk alapján nem zárható ki, hogy a TŽ által az INH-ban birtokolt részvények tervezett felvásárlása a cseh kormány által a piaci árnál magasabb árért menne végbe, ami állami támogatás nyújtását jelentené a fent említett TŽ számára; továbbá a Bizottság számára úgy tűnik, a TŽ különféle projektjeit finanszírozó állami támogatás nem egyeztethető össze az állami támogatásokról szóló jelenlegi közösségi szabályokkal.

(8) 2004. április 22-én és 30-án a cseh gazdasági versenyhivatal jóváhagyta a TŽ számára nyújtandó állami támogatást.

[1] HL C 22., 2005.1.27., 2. o.

[2] Az e határozatban alkalmazott átváltási árfolyam 1 EUR = 28,43 CZK (2006. szeptember 20.) és kizárólag tájékoztató jellegű.

(9) A 2004. december 14-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatta a Cseh Köztársaságot, hogy elindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében megállapított hivatalos vizsgálati eljárást, valamint bizonyos kérdésekben további tájékoztatást kért.

(10) A Bizottság eljárás kezdeményezéséről szóló határozatát kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([3]). A Bizottság felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket. Észrevételek nem érkeztek.

(11) A 2005. január 31-én kelt, és 2005. február 1-jén nyilvántartásba vett leveleiben a Cseh Köztársaság válaszolt a hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezéséről szóló határozatban felvetett kérdések közül néhányra.

(12) A Bizottság a 2005. április 18-án kelt levelében kiegészítő információkat kért, amelyeket a 2005. május 16-án kelt és 2005. május 18-án iktatott levélben kapott meg.

(13) A Bizottság a 2005. július 4-én kelt levelében kérte a cseh hatóságok által idézett bizonyos dokumentumok másolatait, amelyek a 2005. július 21-én kelt és 2005. július 25-én iktatott levélben érkeztek meg.

(14) A cseh hatóságok 2005. augusztus 10-én elektronikus levélben új tényekről tájékoztatták a Bizottságot.

(15) A 2005. szeptember 28-i levelében a Bizottság további információkat kért, amelyeket a cseh hatóságok a 2005. szeptember 29-i találkozón, valamint a 2005. október 18-án kelt és 2005. október 19-én nyilvántartásba vett levélben nyújtottak át.

(16) A Bizottság a 2005. december 15-én kelt levelében további információkat kért, amelyeket a 2006. március 20-án kelt és 2006. március 21-én iktatott levélben juttattak el a Bizottsághoz. E levelükben a cseh hatóságok jelezték, hogy nem fizetik ki a bezárási támogatást, mivel a TŽ megváltoztatta üzleti stratégiáját.

(17) A 2006. július 18-án kelt levelében a Bizottság további információkat kért, amelyeket a 2006. augusztus 16-i levélben kapott meg.

([3]) Lásd az 1. lábjegyzetet.

a) **A 2004 áprilisában elfogadott intézkedések**

(18) 2004. április 14-én a Cseh Köztársaság kormánya határozatot fogadott el, amely szerint részvényenként 1 250 CZK vételárat fizet a TŽ vállalatnak a birtokában lévő 1 306 920 INH részvényért, amelyek az INH tőkéjének 10,54 %-át képezik. Az ÚOHS 2004. április 22-én úgy döntött, hogy ez a művelet az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem képez állami támogatást. A műveletre az adott hónap végéig sor került.

(19) 2004. április 30-án az ÚOHS engedélyezte, hogy a TŽ a 2004–2006 közötti időszakban környezetvédelmi, kutatásfejlesztési, képzési és üzembezárási projektekre állami támogatást kapjon körülbelül 576,7 millió CZK (20 millió EUR) össznévértékű kötvény átruházása formájában. Ennek keretében a képzési projektek 44 088 300 CZK (1,5 millió EUR) támogatást kaptak, és a bezárási projekt 4 152 500 CZK (0,14 millió EUR) támogatást kapott.

b) **A vállalkozásra vonatkozó információk**

(20) A TŽ vállalkozást a kilencvenes évek közepén privatizálták, és állami támogatás nélkül került sor a szerkezetátalakításra.

(21) A TŽ fő tevékenysége a fémkohászati (acél-) gyártás, zárt kohászati ciklussal. A koksz, a nyersvas és az acél gyártásán kívül a vállalat fő termékei a hengerműtermékek, vagyis a bugák, lemezek, tömbök, csavart huzalok, betonacél, könnyű, közepes és nehéz kivitelű acél. A TŽ a sínek egyetlen gyártója a Cseh Köztársaságban.

2. AZ ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSÉNEK INDOKA

(22) A Bizottságnak a hivatalos eljárás kezdeményezéséről szóló határozata három, az állam által a TŽ javára hozott intézkedésre vonatkozott: a részvények felvásárlására, a képzési támogatásra és az üzembezárási támogatásra. A további támogatások (K + F, környezetvédelem) összeegyeztethetőek a vonatkozó szabályokkal, és nem képezik a jelen eljárás tárgyát ([4]). A hivatalos eljárás kezdeményezéséről szóló határozatában a Bizottság kételyét fejezte ki, vajon a Cseh Köztársaság által a csatlakozás előtt végrehajtott e három intézkedés nem jelent-e a TŽ szerkezetátalakítására nyújtott álcázott támogatást, amely ellentétben állna a 2003. évi csatlakozási okmány 2. jegyzőkönyvével (a továbbiakban: 2. jegyzőkönyv).

([4]) A cseh hatóságok a 2006. március 20-i levelükben tájékoztatták a Bizottságot, hogy esetleg megfontolják e projektek megváltoztatását. A Bizottság értelmezése szerint ezeket a változásokat a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésével összhangban bejelentik.

(23) A képzési és üzembezárási támogatások kapcsán a Bizottságnak kételyei voltak, vajon megfeleltek-e valamennyi olyan, állami támogatásra vonatkozó közösségi szabály követelményeinek, amelyek a támogatásnyújtás idején érvényesek voltak ([5]). A Bizottsághoz 2004. februárjában és márciusában benyújtott dokumentumok nem tisztázták e két támogatási intézkedés célját és feltételeit. Az ÚOHS határozatában szereplő homályos információk nem tették lehetővé annak megvizsgálását, vajon a támogatást valóban a vonatkozó szabályoknak megfelelően nyújtották-e.

(24) A TŽ birtokában lévő INH részvények felvásárlásával kapcsolatban a Bizottságnak kételyei voltak, vajon a részvényenként fizetett 1 250 CZK elfogadható volt-e a piacgazdasági befektető számára, és nem tartalmazott-e támogatást az eladó javára. 2004. márciusában a cseh értékpapír-bizottság (Komise pro cenné papíry, a továbbiakban: KCP) ugyanis engedélyezte az INH vállalkozás számára, hogy a tőzsdén visszavásárolja a saját részvényeit 550 CZK összegért. Az INH vállalkozásnak a KCP-hez benyújtott beadványában szerepelt a szakértői értékelés által javasolt ár. A Bizottság rámutatott, hogy az állam nem vette figyelembe a KCP által néhány héttel korábban jóváhagyott sokkal alacsonyabb árat, és beleegyezett a saját szakértője, azaz a KPMG vállalkozás által kiszámított árba.

(25) A Cseh Köztársaság kormányának 2003. november 12-i 1126. sz. rendeletének címe – „A cseh acélipar szerkezetátalakításának befejezése és a Třinecké železárny, a.s. helyzetének megoldása” – megerősítette a Bizottság kételyeit.

(26) A Bizottság ezért úgy határozott, hogy megvizsgálja, vajon az említett három támogatási intézkedés nem képez-e a TŽ-nek nyújtott álcázott szerkezetátalakítási támogatást, és így nem állnak-e ellentétben a 2. jegyzőkönyvvel.

3. A CSEH KÖZTÁRSASÁG MEGJEGYZÉSEI

Képzési támogatás

(27) A cseh hatóságok a Bizottsághoz eljuttatták a TŽ 2004–2006 közötti időszakra vonatkozó valamennyi képzési projektjének leírását, amelyeket az ÚOHS elbírált, és amelyek alapján az állami támogatást nyújtották. A cseh hatóságok továbbá részletes magyarázatot fűztek az általános és szakmai képzés keretében folyó valamennyi tevékenységhez, valamint jelezték, milyen módon bővítené a képzési támogatás a vállalkozás alkalmazottainak ismereteit, és ezáltal milyen mértékben javulna elhelyezkedési képességük az új piaci kihívások mellett.

(28) A képzési projektek, amelyekre 2004 és 2006 között került volna sor, különböző tanfolyamokat (személyes fejlődés, kommunikáció, marketing, vezetői képzés, ellenőrzés, új technológiák, gépészet, minőség stb.) magában foglaló komplex képzési programból állnak. E projektek támogatható összköltsége […] (*) CZK. A teljes támogatás 44 088 300 CZK (1,5 millió EUR) összeget tesz ki.

Üzembezárási támogatás

(29) A 2006. március 20-i levelükben a cseh hatóságok jelezték, hogy nem fizetik ki a 4 152 500 CZK (0,14 millió EUR) összegű üzembezárási támogatást, amely a bezárásra kerülő égetőkemencénél dolgozók végkielégítésének egy részét fedezte volna, mivel a TŽ megváltoztatta üzleti stratégiáját.

A TŽ tulajdonában lévő INH részvények felvásárlása

(30) A cseh hatóságok állítása szerint ők piacgazdasági befektetőként jártak el, amikor nem vették figyelembe a KCP által jóváhagyott 550 CZK összegű árat, és az eladóval – a TŽ-vel – a szakértői vélemény (a KPMG véleménye) alapján megállapodtak az árban. Ezen állításuk alátámasztására a cseh hatóságok többek között a következő érveket hozták fel.

(31) Először is kijelentik, hogy a piacgazdasági befektető tudatában van annak, hogy a saját részvényeit visszavásárló társaság (ebben az esetben az INH) érdeke az, hogy a lehető legalacsonyabb árat fizesse. Az eladóval a részvények áráról folytatott tárgyalás során a racionális befektető ezért a visszavásárlás keretében felajánlott árat nem tartja piaci árnak.

(32) Másodszor, a cseh hatóságok azt állítják, abból a tényből, hogy az INH által javasolt árat szakértői vélemény támasztotta alá és az árat a KCP jóváhagyta, nem lehet arra következtetni, hogy az a részvények piaci árát képviselte:

a) A szakértői véleményt illetően a piacgazdasági befektető tudatában van annak, hogy a szakértőt az INH vállalkozás választotta ki és fizeti, amelynek különös érdeke fűződött az alacsony felvásárlási ár megállapításához. A szakértői vélemény pártatlanságát ezért kétségbe lehet vonni, valamint felmerül a gyanú, hogy igyekeztek alacsonyabb árat megállapítani.

([5]) Az odaítélt többi támogatási intézkedés teljes mértékben megfelel a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatásoknak (HL C 37., 2001.2.3., 3. o.) és a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerének (HL C 45., 1996.2.17., 5. o.).

(*) Üzleti titok.

b) Azzal a ténnyel összefüggésben, hogy a KCP hagyta jóvá az árat, a cseh hatóságok kihangsúlyozzák, hogy a Bizottságnak az eljárás kezdeményezéséről szóló határozatának feltételezéseivel ellentétben a KCP az ajánlatot az érvényes jogszabályok, valamint a saját módszertana („Szakértői szakvélemények kötelező felvásárlási ajánlat és értékpapír-vásárlásról szóló szerződésekre tett ajánlatok esetében") alapján értékeli, és nem tartozik hatáskörébe, hogy maga állapítsa meg a részvények árát, illetve hogy a szakértői véleményt saját elemzésével helyettesítse. A KCP csupán arról határozott, hogy a vállalkozás részvényeinek visszavásárlására tett ajánlat és a szakvélemény elkészítése esetében előírt jogi feltételek teljesültek-e.

(33) Harmadszor, az utolsó ponton felül a cseh hatóságok jelzik, hogy mielőtt a KCP 2004. márciusában végül beleegyezését adta volna, már elutasította az INH és az LNM (az INH fő részvényese) egy-egy beadványát. Mindkét esetben ugyanis a javasolt ár alapjául szolgáló szakértői vélemény súlyos hiányosságokat tartalmazott a szakértői vélemény elkészítésére vonatkozó előírások tekintetében. Az INH ezt követően egy olyan szakvéleményre alapozott beadványt készített, amely valamennyi előírásnak megfelel. A KCP-nek már nem volt indítéka arra, hogy e legutolsó beadványt elutasítsa, így az végül elfogadta. A cseh hatóságok szerint a piacgazdasági befektető e két megelőző elutasítást akként értelmezhette volna, hogy az INH és az LNM vállalkozások a KCP értékelése során felfedezett hiányosságok révén megpróbálták a vállalkozást alulértékelni, hogy azok a részvényekért, amelyeket vissza kívántak vásárolni, a lehető legkevesebbet fizessék.

(34) Negyedszer, a cseh hatóságok jelzik, hogy a piacgazdasági befektető az 550 CZK összegű árat alulértékeltnek tekinti, mivel az egy túlzottan alacsony árfolyam/nyereség rátának (P/E) felel meg. E ráta a részvény árfolyamának és a részvény nettó nyereségének aránya. Az INH vállalkozás 2003. évi nettó nyeresége alapján – amelyet 2004 elején meg lehetett becsülni –, a tranzakció lebonyolításakor a részvények ára 550 CZK volt, így ebben az esetben a P/E ráta 1,25. A részvények 1 250 CZK-val egyenlő ára esetében a P/E ráta 2,8, amely a tőzsdén jegyzett acélgyártók esetében megfigyelhető P/E ráta skálájának legalsó határán van. Más szavakkal az INH szakértői által kiszámított ár azt mutatja, hogy a vállalkozást nagyon alacsonyan értékelték, ami nem felelt meg az adott időszakban az acélgyártásban működő vállalkozások pénzügyi piac általi értékelésének.

(35) Végezetül a cseh hatóságok megjegyzik, hogy az INH vállalkozás nyilvános ajánlattételére, hogy részvényeit 550 CZK-ért vásárolják fel, nagyon kevés visszajelzés érkezett. Az érintett befektetők többsége úgy döntött, nem adja el részvényeit ezen az áron. Néhányuk még panaszt is nyújtott be, amely jogaik állítólagos megsértésére vonatkozott.

4. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Jogalap

(36) A 2. jegyzőkönyv lehetővé teszi, hogy 14 147 millió CZK-ig (453 millió EUR) terjedő összegben az 1997 és 2003 közötti időszakban zajló szerkezetátalakítás tekintetében a cseh acélipar szerkezetátalakítási állami támogatásban részesüljön. A jegyzőkönyv az állami támogatást néhány feltételhez köti, többek között az életképesség megújításához és a kapacitás csökkentésére vonatkozó elkötelezettséghez.

(37) A 2. jegyzőkönyv 1. pontja megállapítja, hogy az EK-Szerződés 87. és 88. cikke ellenére, a Cseh Köztársaság által a cseh acélipar korlátozott részének szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, amennyiben – többek között – az említett jegyzőkönyvben meghatározott feltételek teljesülnek.

(38) A 2. jegyzőkönyv 3. pontja kimondja, hogy *„kizárólag az 1. mellékletben felsorolt vállalkozások jogosultak állami támogatásra a cseh acélipar szerkezetátalakítási programja keretében"*. A TŽ nem szerepel az 1. mellékletben.

(39) A 2. jegyzőkönyv 6. pontjának utolsó mondata megtiltja, hogy a cseh acélipart további szerkezetátalakítási célú állami támogatásban részesítsék. A 20. pontban ezért a Bizottságot felhatalmazzák, hogy megtegyen „minden megfelelő lépést annak érvényesítésére, hogy az érintett vállalkozások visszatérítsék az ebben a jegyzőkönyvben meghatározott feltételek megsértésével nyújtott támogatásokat" abban az esetben, ha a szerkezetátalakítás vizsgálata rámutat, hogy az acéliparnak nyújtott „további meg nem engedett állami támogatás" által a feltételek megsértésére került sor.

(40) A cseh acéliparnak nyújtott szerkezetátalakítási támogatás esetében a türelmi időszakot a Tanács 2006. december 31-ig az Európa-megállapodás értelmében meghosszabbította. Ezt a megállapodást a 2. jegyzőkönyv elismerte. E cél megvalósítása érdekében a jegyzőkönyv hatálya alá tartozik a csatlakozás előtti és utáni időszak is. Pontosabban a megállapodás az 1997–2003 közötti időszakra lehetővé tette a szerkezetátalakítási támogatás korlátozott részét, és a cseh acélipar szerkezetátalakításának céljára egyetlen további állami támogatást sem engedélyezett az 1997–2006 közötti időszakban. Ennek tekintetében egyértelműen eltér a 2003. évi csatlakozási szerződés egyéb rendelkezéseitől, mint például a IV. mellékletben meghatározott átmeneti mechanizmusok („meglévő támogatás"), amelyek csak a csatlakozás előtt nyújtott támogatásra vonatkoznak, amennyiben az a csatlakozás időpontja „után is érvényes". A 2. jegyzőkönyvet tehát lex *specialis*-nak lehet tekinteni, amely – azokban az esetekben, amelyek a hatálya alá tartoznak – a csatlakozási szerződésben foglalt bármely más rendelkezés helyébe lép.

(41) Mivel az EK-Szerződés 87. és 88. cikke rendes körülmények között nem vonatkozna a csatlakozás előtt nyújtott olyan támogatásra, amely a csatlakozást követően már nem alkalmazandó, a 2. jegyzőkönyv rendelkezései az EK-Szerződés alapján kiterjesztik az állami támogatások ellenőrzését bármely olyan támogatásra, amelyet a csatlakozás előtt a cseh acélipar 1997 és 2006 közötti szerkezetátalakítására nyújtottak.

(42) A 2. jegyzőkönyv nem vonatkozik olyan más jellegű állami támogatásra, amelyeket különleges célból nyújtottak a cseh acéliparnak, és amelyeket egyéb okokból összeegyeztethetőnek lehet tekinteni, mint például kutatásfejlesztési támogatás, környezetvédelmi támogatás, képzési támogatás, üzembezárási támogatás stb. Az ilyen támogatási intézkedések nem tartoznak a 87. és 88. cikk hatálya alá, mivel ezekre a csatlakozás előtt került sor, és a csatlakozás után érvényüket vesztik. A jegyzőkönyv semmi esetre sem korlátozza annak lehetőségét, hogy a cseh acélipari vállalkozásoknak egyéb jellegű támogatásokat nyújtsanak összhangban a közösségi *jogszabályokkal*. Természetesen nem korlátozza olyan intézkedések elfogadását, amelyek nem minősülnek támogatásnak, mint például a piacgazdasági magánbefektető tesztjének megfelelő tőkeinjekciók. Másrészt azok az intézkedések, amelyek a cseh acélipari vállalatokat érintik, és amelyek más szabályok szerint a közös piaccal össze nem egyeztethető állami támogatást képeznek, a minősítés kiegészítő jellegére tekintettel szerkezetátalakítási támogatásnak, illetve minden esetben a cseh acélipar szerkezetátalakításával összefüggő támogatásnak tekintik, így a 2. jegyzőkönyv hatálya alá esnek.

(43) A Bizottság állandó gyakorlatának megfelelően, valamint a 2. jegyzőkönyv 20. pontjával összhangban az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálat keretében értékelheti az intézkedéseket, amennyiben kételyei támadnak azzal kapcsolatban, hogy a cseh hatóságok nem nyújtottak-e olyan támogatást az acélipari vállalatoknak, amely a szerkezetátalakítástól eltérő oknál fogva nem egyeztethető össze a közös piaccal, és így a Cseh Köztársaság nem tesz eleget a 2. jegyzőkönyvben foglaltaknak. Alkalmazandó az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ([6]) is.

4.2. **A támogatás megléte**

Képzési támogatás

(44) A TŽ számára nyújtott képzési támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A támogatás finanszírozása az állam által vagy állami forrásból történik. E kiegészítő pénzügyi eszközök torzíthatják a Közösségen belüli versenyt azáltal, hogy a TŽ számára a nem támogatott versenytársakkal szemben előnyt biztosít. Végezetül, a tagállamok között az acélágazatban folyó kereskedelem – amelyben a TŽ nem elhanyagolható szerepet játszik – jelentős, tehát a támogatás várhatóan hatással van a tagállamok közötti kereskedelemre.

Üzembezárási támogatás

(45) A cseh hatóságok nem fizetik ki az üzembezárási támogatást, amely a bezárásra kerülő égetőkemencénél dolgozók végkielégítésének egy részét fedezi, mivel a TŽ megváltoztatta üzleti stratégiáját. A vállalkozás tehát nem kapja meg a 4 152 500 CZK (0,146 millió EUR) összegű támogatást, amelyet bizonyos feltételek mellett megígértek neki. A cseh hatóságok ezen intézkedése tehát tárgytalan.

A TŽ tulajdonában lévő INH részvények felvásárlása

(46) „A Cseh Köztársaság megjegyzései" című előző szakaszban történő felsorolás sorrendjében a Bizottság értékeli a cseh hatóságok által azon saját állításai alátámasztására felvonultatott tényeket, amely szerint ők piacgazdasági befektetőként jártak el ([7]), amikor nem vették figyelembe az INH által javasolt és a KCP által jóváhagyott 550 CZK-nak megfelelő árat.

(47) A Bizottság elismeri a cseh hatóságok első kijelentését, hogy a piacgazdasági befektető tudatában van annak, hogy a saját részvényeit visszavásárló társaság (ebben az esetben az INH) érdeke az, hogy a lehető legalacsonyabb árat fizesse. A részvények áráról folyó tárgyalás során ezért a racionális befektető és az eladó fenntartásokkal áll az ajánlott árhoz. Csak abban az esetben tekintik az árat piaci értéket tükröző árnak, ha ezt további tények támasztják alá. Például ha a visszavásárlási ajánlat lezárul és sikeres a befektetők körében, amely jelzi, hogy a befektetők jelentős része hajlandó részvényeit ezen az áron értékesíteni, akkor a piacgazdasági befektető figyelembe veszi ezt az árat. Esetünkben azonban a visszavásárlásra vonatkozó ajánlat a tranzakció idején még mindig nyitva állt, és nem álltak rendelkezésre olyan információk, amelyek azt jelezték, hogy az ajánlat sikeres lett volna.

([6]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A legutóbb az 1791/2006/EK rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

([7]) A piacgazdasági befektető elvét a Bíróság már régóta elismeri, lásd a C-305/89. sz. Alfa Romeo-ügyben hozott ítéletet, EBHT [1991.], I-603. (a 19. és az utána következő bekezdések).

(48) Ami a cseh hatóságok második állítását illeti, a Bizottság hangsúlyozza, hogy szükség van az ügy meghatározó elemeinek értékelésére. Először is a tőzsdén nem létezett olyan ár, amelyet egyértelmű és vitathatatlan bizonyítékként lehetne alkalmazni a vállalkozás értékének megállapítására ([8]). Ahhoz, hogy a vállalkozást értékelni lehessen, szükség volt arra, hogy prognózist készítsenek a jövőbeni pénzforgalomról, illetve az osztalékokról, majd ezt követően számítsák ki a jelenlegi értékét. Másodszor, az értékelt vállalkozás széleskörű átszervezésen esett át. Az állam az általa a közelmúltig ellenőrzött vállalkozást eladta egy nagy acélipari magáncsoportnak. Ez utóbbi a vállalkozás modernizálására és jelentős befektetésekre vállalt kötelezettséget. Tekintettel erre a vállalkozásban és a vezetésében történt drámai változásra, a múltbeli pénzügyi adatokat nem lehetett megbízhatónak tekintetni ahhoz, hogy segítségükkel a jövőbeni eredményeket felbecsüljék. A jövőbeni pénzforgalomra, illetve az osztalékokra vonatkozó prognózist nem lehetett a fennálló megfigyelhető fejlődésre alapozni. Következésképpen elmondható, hogy a vállalkozás értékelése olyan prognózisoktól függött, amelyekhez nem lehetett megbízható alapokra helyezni. A Bizottság egyetért azzal, hogy e különleges körülmények miatt abból a tényből, hogy az INH által javasolt árat szakértői vélemény támasztotta alá és az árat a KCP jóváhagyta, nem lehet arra következtetni, hogy az a részvények piaci árát képviselte:

a) A Bizottság elismeri, hogy szakértői véleményt illetően a piacgazdasági befektető és az eladó tudatában vannak annak, hogy a szakértőt az INH vállalkozás választotta ki és fizeti tekintettel arra a tényre, hogy az INH vállalkozás által végzett értékelést csak a jövőbeni fejlődésre vonatkozó feltételezésekre (amelyeket a nemrégiben bekövetkezett privatizáció miatt nehéz ellenőrizni) lehetett alapozni, és nem pedig megfigyelhető mutatókra, a felkért tanácsadó a jövőbeli fejlődésről konzervatív hipotézist képes felállítani annak érdekében, hogy a megrendelő vállalkozás által elvárt árat állapítson meg, anélkül, hogy formális hibát követne el, illetve kockáztatná jó hírét. A Bizottság megállapítja, hogy az INH által kiválasztott szakértő által készített prognózis valóban konzervatív volt (lásd lejjebb).

b) A cseh hatóságok által benyújtott információk alapján a Bizottság megállapítja, hogy a KCP nem végezte el saját maga a részvények értékének elemzését, amely az INH által benyújtott szakértői véleményt helyettesítette volna. A KCP csupán arról határozott, hogy a vállalkozás részvényeinek visszavásárlására tett ajánlat és a szakvélemény elkészítése esetében előírt jogi feltételek teljesültek-e. Ebben az esetben a Bizottság megállapította, hogy az értékelésnek a dramatikus változásokon áteső vállalkozás fejlődésére vonatkozó hipotézisekből kellett kiindulnia, nem pedig olyan tényezőkre, mint a részvények tőzsdén szereplő ára vagy a múltbeli pénzügyi adatok, amelyeket a KCP hivatalosan ellenőrizhet. A Bizottság megjegyzi, hogy a cseh hatóságok által benyújtott információkból következik, hogy amennyiben a szakértői vélemény nem tartalmaz egyetlen hibát és következetlenséget sem, a KCP nem utasíthatja el a szakértői véleményt csupán amiatt, hogy az „konzervatív" hipotéziseken alapul, és így az értékelt részvényekre alacsonyabb árat állapít meg.

(49) A Bizottság elismeri a cseh hatóságok által előterjesztett harmadik tényt is, hogy a piacgazdasági befektető a KCP általi két megelőző elutasítást akként értelmezhette volna, hogy az INH és az LNM (az INH fő részvényese, amely e művelet fő hajtóereje, mivel az INH-tól megvásárolja az általa visszavásárolt részvényeket) megpróbálták a vállalkozást alulértékelni, hogy a lehető legkevesebbet fizessék azokért a részvényekért, amelyeket vissza kívántak vásárolni.

(50) Ami a cseh hatóságok negyedik állítását illeti, a Bizottság megállapította, hogy az INH és az állam által 2004 első negyedévében megrendelt szakértői vélemények elkészítésekor az INH 2003. évi nyeresége még nem volt ismert, azonban azt meg lehetett becsülni azon negyedévek adatai alapján, amelyek már ismertek voltak. A két értékelésben szereplő, a 2003. évi nettó nyereségre vonatkozó becslések tehát hasonlóak. A 2003. évi nettó nyereség alapján a részvények ára 550 CZK volt, így ebben az esetben a P/E ráta 1,5. (A cseh hatóságok 1,25 P/E rátát számoltak ki a valódi nyereség alapján, amely abban az időben még nem volt ismert, és amely valójában magasabb volt, mint amelyet a két szakértő előre jelzett, ebből adódik az alacsonyabb P/E ráta.) A második számérték nagyon alacsony. A piacgazdasági befektető csak abban az esetben értékel ilyen alacsonyan egy vállalkozást, ha különösen negatív elvárásai vannak a jövőbeni nettó nyereséggel kapcsolatban. A Bizottság megállapította, hogy az INH által felkért szakértő valóban úgy véli, hogy a 2003-ban elért nettó nyereség különleges, és feltételezi, hogy az elkövetkező években a nyereség két harmaddal csökken. Más szavakkal, e szakértő azt feltételezi, hogy a 2003 után következő években szinte teljes mértékben a 2002. évnek megfelelő nyereség (0,9 milliárd CZK) várható, amely évben az IHN vállalat még mindig a rossz vezetéstől és a befektetések

([8]) Az eljárás kezdeményezéséről szóló határozatában a Bizottság elismeri, hogy míg a tőzsdén szereplő ár általában a legjobb mutatója a részvények értékének, az INH részvények prágai értékpapírtőzsdén megfigyelhető ára nem megbízható mutatója az INH tőkéjében való 10 %-os részesedés értékének. A havi és éves statisztikák valójában azt mutatják, hogy az üzlet értéke erősen korlátozott. A tőzsdei ár tehát nem a nagy számú jelentős befektetők kölcsönhatásának eredménye.

hiányától szenvedett amiatt, hogy az állam tulajdonában volt. A szakértő az értékesítés alacsony növekedését és korlátozott költségcsökkentést jósol. A Bizottság megállapította, hogy a szakértői értékelés nem magyarázza el világosan, hogy az LNM vállalkozás, amely 2003 elején átvette az INH irányítását, miért nem lenne képes hatékonyan átszervezni a vállalkozást, csökkenteni az üzemeltetési költségeket és a költségráfordítást, nyereségesebb termékeket kifejleszteni és bővíteni a kereskedelmi kapcsolatokat. Az állam által felkért szakértő, a KPMG által kiszámított 1 250 CZK ár esetében a P/E ráta 3 és 3,5 közötti. Ez az adott időszakban a pénzügyi piacokon az acélgyártók esetében megfigyelhető P/E ráta skálájának legalsó határán van. Ezen alacsony rátában a nyereségnövekedésre vonatkozó nagyon óvatos prognózis nyilvánul meg. A KPMG tehát 2003 után a nyereség (korlátozott) csökkenését jósolja. A KPMG – csakúgy, mint az INH által felkért szakértő – ezért elismeri az acélpiacon jelentkező kedvező helyzetet és annak ciklikus természetét. A KPMG azonban azt is feltételezi, hogy az LNM ellenőrzése alatt folytatódni fog az egykori állami vállalat működési szerkezetátalakítása, és annak köszönhetően, hogy egy nagy acélipari csoport részévé vált, olcsóbb inputforrásokat talál és a gyártás nagyobb hozzáadott értékű termékek felé orientálódik majd. Végezetül a Bizottság egyetért azzal, hogy a piacgazdasági befektető az 550 CZK-nak megfelelő árat alulértékeltnek tekinthetné, tekintettel arra, hogy különösen alacsony P/E rátának felel meg, amelyet csak nagyon nehezen lehet indokolni a vállalkozás pénzügyi teljesítményének javulása alapján, amelyet a privatizáció és az új magánrészvényes által elindított befektetések és szerkezetátalakítás után ésszerűen várható.

(51) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az előbbiekben felsorolt négy tényező segít megmagyarázni, hogy az állami felvásárlás idején a piacgazdasági befektető miért nem vehette figyelembe a visszavásárlási ajánlat keretében az INH által javasolt és a KCP által jóváhagyott 550 CZK-nak megfelelő árat, és az miért nem válhatott olyan komoly tárgyalási eszközzé, amely segítségével az eladót az ár csökkentésére lehetett volna kényszeríteni. Mivel nem létezet egyetlen más hozzáférhető referenciaár, a piacgazdasági befektető tehát a saját szakértője által kiszámított árak alapján tárgyalt ([9]). Mivel a cseh kormány által fizetett ár a KPMG által kiszámított árskálán található, az állami forrásokat a piacgazdasági befektető esetében elfogadható módon fektették be. A Bizottság tehát úgy véli, hogy a részvények felvásárlása nem minősül állami támogatásnak a 87. cikk (1) bekezdése értelmében. A Bizottság hangsúlyozni szeretné, hogy e következtetés teljes mértékben a jelen ügy különleges körülményeiből adódik.

([9]) Amennyiben a szakértői értékelés nem tartalmaz hibákat. A hivatalos vizsgálat kezdeményezéséről szóló határozatában a Bizottság nem jelezte, hogy kételyei lennének a jelentésben szereplő vélemények megbízhatóságával kapcsolatban. A fent említett elemzés sem jelzi, hogy következtetései aránytalanok lennének.

(52) Végezetül, ami a cseh hatóságok által előterjesztett ötödik tényezőt illeti – hogy az INH vállalkozás azon nyilvános ajánlattételére, hogy részvényeit 550 CZK-ért vásárolják fel, nagyon kevés visszajelzés érkezett –, a Bizottság elismeri, hogy az elemzett művelet idején ez még nem volt ismert, tehát arra a következtetésre jutott, hogy az említett tényező nem indokolja meg, hogy az állam miért nem vette a javasolt árat figyelembe.

4.3. **A támogatás összeegyeztethetősége**

(53) A Bizottságnak, ahogy azt a (42) és (43) preambulumbekezdésben kifejtette, meg kell vizsgálnia az állami támogatásnak minősülő intézkedésnek az alkalmazandó rendeletekkel való lehetséges összeegyeztethetőségét annak megállapításához, hogy az nem képez-e a 2. jegyzőkönyv által tiltott szerkezetátalakítási támogatást.

(54) A képzési támogatást az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendelet ([10]) alapján bírálják el.

(55) A szakosított képzés és az általános képzés közötti különbséget az említett rendelet 2. cikke határozza meg. A 2. cikk d) pontja szerint a *szakosított képzés* olyan oktatást tartalmazó képzés, amely közvetlenül és főképpen a munkavállalónak a támogatott vállalkozásnál jelenleg betöltött vagy későbbiekben betöltendő pozíciójára irányul, és olyan képesítést ad, amely nem vagy csak csekély mértékben hasznosítható más vállalatoknál vagy más munkaterületeken.

(56) A 68/2001/EK rendelet 2. cikkének e) pontja szerint az *általános képzés* olyan oktatást tartalmazó képzés, amely nem csak vagy nem főképpen a munkavállalónak a támogatott vállalkozásnál jelenleg betöltött vagy későbbiekben betöltendő pozíciójában alkalmazható, hanem olyan képesítést ad, amely többnyire hasznosítható más vállalatoknál vagy munkaterületeken, és így lényegesen növeli a munkavállaló foglalkoztathatóságát.

([10]) HL L 10., 2001.1.13., 3. o. A legutóbb az 1976/2006/EK rendelettel (HL L 368., 2006.12.23., 85. o.) módosított rendelet.

(57) A Cseh Köztársaság részletes információkat közölt a javasolt képzési tanfolyamokra vonatkozóan. Ezen információk alapján a Bizottság ellenőrizhette, hogy az általános és szakosított képzés Cseh Köztársaság által alkalmazott meghatározása összhangban van a 68/2001/EK rendelet 2. cikkével. Az általános képzésként meghatározott tanfolyamok olyan területeken nyújtanak képzést, mint például a vezetés, személyes fejlődés, kommunikáció, marketing, ellenőrzés, amelyek nagymértékben hasznosíthatók más vállalatoknál vagy más munkaterületeken. Ugyanezen az alapon a képzések, amelyek főként a termékekkel, új technológiákkal, gépészettel, technikai projektekkel, a környezetgazdálkodással és minőségjavítással foglalkoznak, így tehát korlátozott mértékben hasznosíthatók más területeken, a 68/2001/EK rendelet 2. cikkével összhangban szakosított képzésnek minősültek. A Bizottsághoz eljuttatott információk alapján a képzési támogatás nélkülözhetetlen volt a kijelölt célok megvalósításához.

(58) A 68/2001/EK rendelet 4. cikkének (7) bekezdése meghatározza a képzési projekt elszámolható költségeit, és előírja, hogy a költségekre vonatkozó információt áttekinthetően és tételesen részletezve kell feltüntetni. A Cseh Köztársaság a projektek költségeire vonatkozóan részletes információkat juttatott el a Bizottsághoz oly módon, hogy az egyes tételekben szereplő költségeket azonosítani lehessen az említett rendelet 4. cikkének (7) bekezdésében felsorolt költségekkel. Ezen információk esetében úgy találták, hogy azok megfelelnek az említett rendelet 4. cikkének (7) bekezdésében szereplő előírásoknak.

(59) Továbbá úgy találták, hogy a Cseh Köztársaság által alkalmazott támogatási intenzitás megfelel a 68/2001/EK rendelet 4. cikkének (2) és (3) bekezdése által megengedett maximális támogatási intenzitásnak. A javasolt támogatás intenzitása tehát megfelel a rendelet által az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint regionális támogatásra jogosult térségben található nagyvállalatra vonatkozóan a szakosított, illetve általános képzés esetében megengedett mértéknek.

(60) Következésképpen a támogatás megfelel a 68/2001/EK rendeletben meghatározott követelményeknek.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

(61) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a TŽ számára nyújtott 44 088 300 CZK (1,55 millió EUR) összegű képzési támogatás összhangban van a 68/2001/EK rendelettel.

(62) A 4 152 500 CZK (0,14 millió EUR) összegű üzembezárási támogatást nem fizetik ki, mivel a TŽ megváltoztatta üzleti tervét.

(63) A TŽ által birtokolt INH részvények felvásárlása nem minősül állami támogatásnak.

(64) E három intézkedés tehát nem jelent a TŽ-nek nyújtott álcázott szerkezetátalakítási támogatást, amely ellentétben állna a 2. jegyzőkönyvvel,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Třinecké železárny, a.s. számára nyújtott 44 088 300 CZK összegű képzési támogatás megfelel a 68/2001/EK rendeletben lefektetett feltételeknek, és a 2003. évi csatlakozási okmány 2. jegyzőkönyve értelmében nem jelent szerkezetátalakítási támogatást.

A Třineckých železárny, a.s. által birtokolt ISPAT Nová Huť részvények felvásárlása az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak.

2. cikk

E határozat címzettje a Cseh Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2006. szeptember 8-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja